

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/140/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4615206230
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2018:4615206230.18

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Mgr. Matúšom Staríčkom vo veci starostlivosti o maloleté deti X.: I., nar. XX.XX.XXXX a K., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, deti matky: T. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. č. XX, zastúpená JUDr. Luciou Danišovičovou, advokátkou so sídlom Bratislava, Drieňová 1/D, a otca: T. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., P. XXX/XXX, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Zuzana Čížová, s.r.o. so sídlom Bánovce nad Bebravou, J. Jesenského 69, IČO: 36 789 925, za účasti Okresnej prokuratúry Topoľčany, Námestie M. R. Štefánika 55, Topoľčany a Úradu komisára pre deti, Odborárske námestie 3, Bratislava, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, takto

r o z h o d o l :

I. Súd s c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu nasledovného znenia:

Maloleté deti I. X., nar. XX.XX.XXXX a K. X., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky.

Styk otca s maloletými deťmi sa neupravuje.

II. Otec j e p o v i n n ý platiť výživné na maloletého K. vo výške 175 eur mesačne a na maloletú I. vo výške 225 eur mesačne, u oboch s účinnosťou od 06.10.2016 s tým, že výživné je splatné vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

III. Nedoplatok otca na zročnom výživnom na maloletého K. za obdobie od 06.10.2016 do 31.10.2018 vo výške 2848,84 eur sa otcovi povoľuje zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 75 eur spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku k rukám matky s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

IV. Nedoplatok otca na zročnom výživnom na maloletú I. za obdobie od 06.10.2016 do 31.10.2018 vo výške 3747,83 eur sa otcovi povoľuje zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 100 eur spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku k rukám matky s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

V. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/276/2014-33 zo dňa 27.10.2014 v časti zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti a v časti výživného na maloleté deti.

VI. Otec j e p o v i n n ý zaplatiť matke náhradu trov konania vo výške 46,92 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

VII. O náhrade trov konania štátu bude rozhodnuté samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Topoľčany dňa 29.06.2015 sa matka domáhala zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom I. a K. tak, aby boli maloleté deti zverené do jej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila narušenými vzťahmi medzi ňou a otcom maloletých detí, nevhodným správaním sa otca a jeho rodiny k deťom a nedostatočnou starostlivosťou otca o deti. Uviedla, že jej čistý mesačný príjem predstavuje 1400 eur a otca 2500 eur. Výdavky na deti vyčíslila na sumu 665 eur na maloletú I. a 675 eur na maloletého K.. Návrhom vo veci samej žiadala, aby deti boli zverené do jej osobnej starostlivosti a výživné otca určiť na sumu 500 eur mesačne na obe deti zvlášť. Uviedla, že nemá záujem deti úplne oddeliť od otca, a preto navrhla upraviť styk otca s deťmi na každú prvú sobotu v mesiaci v čase od 9:00 do 18.00 hod.. Spolu s návrhom vo veci samej podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd maloleté deti do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveril do jej osobnej starostlivosti za súčasnej dočasnej úpravy styku otca s deťmi a výživného. Spolu s návrhom predložila odborné vyjadrenie Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie (L.. P. T., L..) zo dňa 19.06.2015, ktorý v jeho závere uvádza, že výchova u otca sa výrazne podpisuje na neurotizácii detí a odporučil z psychologického hľadiska rešpektovať odmietavý postoj oboch maloletých detí k realizácii striedavej osobnej starostlivosti.

2. V podaní zo dňa 10.07.2015 otec s návrhom matky nesúhlasil a tento návrh zamietnuť. V prípade ak by súd dospel k záveru, že súdom schválená rodičovská dohoda o striedavej osobnej starostlivosti nie je v záujme maloletých detí, navrhol, aby boli deti zverené do jeho osobnej starostlivosti, aby matka bola oprávnená sa s deťmi stretávať každú prvú sobotu v mesiaci v čase od 9:00 do 18.00 hod. s určením výživného matky na sumu 250 eur na každé dieťa. Tvrdenia matky označil za nepravdivé s tým, že matka deti negatívne ovplyvňuje, vyvoláva úmyselné incidenty, verejne ho uráža a na jeho adresu uvádza klamstvá v snahe očierniť ho. Poukázal na to, že odborné vyjadrenie PhDr. P. T., L.. bolo vypracované bez akejkoľvek komunikácie s otcom a obsahuje nepravdy uvádzané matkou a naučené vyjadrenia detí, ktorými ich matka proti otcovi programuje. Potvrdil, že keď sa maloleté deti po týždni s matkou vrátia k otcovi, sú negatívne naladené vzhľadom na ohováranie otca zo strany matky a do nasledujúceho dňa trvá, kým sa deti dostanú do normálneho režimu. Komunikáciu rodičov sa otec snažil riešiť aj za pomoci odborníkov ako L..Dr. T.. X. S., mediátorky Y.. O. P. a zamestnancov kolízneho opatrovníka, avšak matka odmietla spolupracovať a riešeniu problémov sa vyhýba. Otec ďalej uviedol že o deti sa počas príslušného týždňa riadne stará a venuje sa im. Z dôvodu, že tvrdenia matky označil za klamlivé, navrhol preskúmanie psychického zdravotného stavu matky. Otec zároveň podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd maloleté deti do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveril do jeho osobnej starostlivosti za súčasnej dočasnej úpravy styku otca s deťmi a výživného. Otec k návrhu pripojil vyjadrenie L..J. T.. X. S. zo dňa 09.07.2015, v ktorom je uvedené, že deti reagovali aj v interakcii rodičov veľmi kladne v situáciách, s ktorým rodičom boli práve v doprovide a emocionálne vyjadrovali pred druhým rodičom ako sa im darilo na minulom sedení s prvým rodičom v takých istých situáciách. V správe je tiež uvedené, že deti boli veľmi intenzívne vťahované do konfliktov medzi rodičmi a citovo manipulované matkou, aj keď matka mala byť na túto skutočnosť niekoľkokrát upozornená. Matka vyjadrila pochybnosti o ich nezaujatosti a nespokojnosť s prácou sociálnej kurátorky, neskôr s nimi prerušila spoluprácu (č. I. 31).

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky a otca maloletých detí, oboznámením sa s pripojenými listinnými dôkazmi, obsahom spisov vedených na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 9P/276/2014, sp. zn. 5C/237/2016, sp. zn. 9P/174/2017 a na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 7P/18/2017, sp. zn. 5P/108/2017 a sp. zn. 13P/19/2017, a zistil tento skutkový stav veci:

4. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 9P/276/2014-33 zo dňa 27.10.2014 manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol a tieto zveril do striedavej osobnej starostlivosti, ktorá sa v zmysle rozsudku realizovala v týždňových intervaloch za súčasnej úpravy osobnej starostlivosti počas sviatkov a prázdnin. Výživné súd počas trvania striedavej osobnej starostlivosti neurčí a zároveň vyslovil, že obaja rodičia sú oprávnení obe maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

5. Okresný súd Topoľčany uznesením zo dňa 01.07.2015 9P/139/2015-18 ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany za opatrovníka na zastupovanie oboch maloletých detí v tomto

konaní (t. j. v konaní vedenom pod sp. zn. 9P/139/2015, ktorému bola neskôr pridelená sp. zn. 9P/140/2017). Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka maloletých detí, v ktorom vyslovila pochybnosti o zaujatosti a nestrannosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany.

6. Okresný súd Topoľčany uznesením zo dňa 06.08.2015 č. k. 9P/139/2015-132 návrhy otca a matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol z dôvodu neosvedčenia skutočností, ktoré by odôvodňovali nariadenie predbežného opatrenia. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka.

7. Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 22.09.2015 č. k. 9CoP/46,47/2015-148 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 01.07.2015 č. k. 9P/139/2015-18 a uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 06.08.2015 č. k. 9P/139/2015-132 v napadnutej časti, týkajúcej sa zamietnutia návrhu matky na vydanie predbežného opatrenia.

8. Uznesením Okresného súdu Topoľčany zo dňa 25.01.2016 č. k. 9P/139/2015-197 bola vo veci ustanovená znalkyňa L.. T. V. (odbor Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí) za účelom vypracovania znaleckého posudku. Súd zároveň uložil obom rodičom maloletých detí povinnosť zložiť preddavok na trovy dôkazu vo výške 300 eur.

9. Znalkyňa L.. T. V. v znaleckom posudku č. X/XXXX zo dňa 10.08.2016 uviedla, že maloleté deti vnímajú matku pozitívne a otca negatívne, pričom I. je indukovaná matkou v názoroch na otca a je neobjektívna v posudzovaní rodičov, maloletý K. otca predpojato a tendenčne devaluje a zároveň ho pokladá za vinníka rodinnej situácie. U rodičov neboli zistené prekážky v zaisťovaní fyzických potrieb detí. V oblasti napĺňania psychických a citových potrieb boli zistené výrazné obmedzenia na strane matky (hypervigilancia) a čiastočne aj zo strany otca (problémy s kontrolou správania). V osobnosti matky bola signalizovaná prítomnosť nadmerného zaujatia zraniteľnosťou a pocitom krivdy, matka je vzťahovačná, podozrievavá a zaujatá ochranou seba a detí. Pri ochrane seba a detí vynakladá značnú energiu a jej myslenie už vykazuje paranoidné rysy. U otca detí sú signalizované možné problémy s kontrolou správania, otec detí sa ťažšie prispôsobuje a preferuje uznanie svojej sebahodnoty a dôraz na individualitu. Vo vzťahu k starostlivosti o deti bolo preukázané, že jeho ašpiračné úsilie je vyššie ako sú jeho možnosti a zdroje. Znalkyňa odporučila posúdenie rodičov znaleckým vyšetrením znalcom z odboru psychiatrie a z odboru psychológie - odvetvia klinickej psychológie dospelých, pričom do konečného rozhodnutia odporučila ponechať úpravu striedavej osobnej starostlivosti (č. I. 267 a nasl.).

10. V správe Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 07.10.2016 (č. I. 326) je uvedené, že otec maloletých detí ich dňa 05.10.2016 informoval, že deti neprišli zo školy za ním. Telefonicky kontaktovali matku maloletých detí, ktorá uviedla, že si ide pre deti a nepovie kde a s kým sú. Uviedla, že koná v záujme maloletých detí, že deti do školy vo štvrtok 06.10.2016 a v piatok 07.10.2016 nedá a položila telefón.

11. Dňa 07.10.2016 podal otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým požadoval, aby súd zveril maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti z dôvodu vzniknutej rodinnej situácie, kedy maloleté deti podľa udania otca matka naviedla na útek počas týždňa, kedy mali byť v jeho osobnej starostlivosti s tým, že ich odmieta dať do školy ako aj do jeho starostlivosti a nevie kde sa presne nachádzajú.

12. Okresný súd Topoľčany uznesením zo dňa 11.10.2016 č. k. 9P/139/2015-346 návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol s poukazom na závery znaleckého posudku. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie otec.

13. Uznesením Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/139/2015-350 zo dňa 17.10.2016 bola vo veci ustanovená znalecká organizácia Centrum duševného zdravia, s.r.o. (odbor Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria) za účelom vypracovania znaleckého posudku, ktorým by došlo k posúdeniu z psychiatrického a psychologického hľadiska zdravotného stavu oboch rodičov. Matka zaujatosť znalcov znaleckej organizácie namietala na pojednávaní dňa 04.09.2018. Súd uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 08.11.2018 zrušil uznesenie č. k. 9P/139/2015-350 zo dňa 17.10.2016 z dôvodu, že vzhľadom na zistený skutkový stav ku dňu pojednávania znalecké dokazovanie znalcom z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria už nebolo aktuálne (o. i. i s prihladením na uzavretú rodičovskú dohodu a tiež znalecký posudok vypracovaný L.. J. U., S.. - vid' nižšie).

14. Dňa 19.10.2016 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým požadovala zverenie detí do jej osobnej starostlivosti za súčasnej úpravy styku otca s deťmi. Ako hlavný dôvod pre nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia matka uviedla útek obidvoch detí od otca dňa 05.10.2016, ako aj ich nezáujem žiť u otca počas termínu striedavej osobnej starostlivosti, ktorý súd vymedzil otcovi v rámci rozvodového rozsudku.

15. Matka tiež požadovala, aby súd vymenoval za procesného opatrovníka maloletých detí v konaní tetu maloletých detí (sestru matky) T. T. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. X, X.. Súčasne súdu predložila súhlas T. X. so svojím ustanovením do funkcie procesného opatrovníka.

16. Zo správy Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie zo dňa 07.10.2016 (č. I. 381) vyplýva, že maloleté deti zhodne deklarujú, že chcú byť s mamou a nie s otcom. S oboma deťmi bol uskutočnený poradensko-terapeutický rozhovor zameraný na ich upokojenie. Správa o priebehu a obsahu rozhovorov s maloletým deťmi bola vypracovaná na žiadosť matky maloletých detí.

17. Zo správy Psychiatrickej ambulancie Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou zo dňa 14.10.2016 (č. I. 385 a 387) vyplýva, že deti zhodne odmietali striedavú osobnú starostlivosť a poukázali na nevhodné správanie sa otca k nim. I. o. i. uviedla, že striedavá osobná starostlivosť jej vadila od začiatku, otcova rodina si všimla len brata K. a jej nadávali, že je taká istá klamárka ako mama. Maloletý uviedol, že zo začiatku sa k otcovi tešil, no svoj názor zmenil, lebo sa k nim nespráva dobre, bije ich, je na nich zlý a nadáva na maminu.

18. Okresný súd Topoľčany uznesením zo dňa 26.10.2016 č. k. 9P/139/2015-418 návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol s poukazom na závery znaleckého posudku. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka.

19. Okresný súd Topoľčany uznesením zo dňa 03.11.2016 č. k. 9P/139/2015-428 zamietol návrh matky na ustanovenie procesného opatrovníka. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka.

20. Zo správy Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie zo dňa 18.11.2016 (č. I. 495) vyplýva, že maloleté deti sa spolu s matkou presťahovali do W., navštevujú tam školu a veľmi sa im tam páči. Venujú sa tam aj mimoškolským aktivitám. Styk s otcom odmietajú a do O. sa nechcú vrátiť.

21. V znaleckom posudku č. XX/XXXX zo dňa 21.11.2016 (č. I. 530) vypracovanom znalcom L.. J. U., S.. (z odboru Psychológia, Klinická psychológia dospelých) je uvedené, že opakovaným klinicko-psychologickým vyšetrením sa u matky maloletých detí nezistilo duševné ochorenie v zmysle psychózy. Má zachovaný neporušený kontakt s realitou. V emočnom profile sú znaky svedčiace na intenzívne spracovaný chronický stres súvisiaci s rozpadom manželstva a pre ňu iracionálnymi komplikáciami v boji o deti. K znaleckému posudku L.. T. V. uviedol, že táto nevyužila všetky možnosti znaleckého vyšetrenia a diagnostického procesu, pričom za objektívnejší bol znalcom označený záver J.. T., ktorý mal možnosť posúdiť správanie a prežívanie detí v dlhšom časovom horizonte. Znalec ďalšie psychiatrické vyšetrenie matky označil za nepotrebné. Ako konzultant bola k znaleckému posúdeniu matky prizvaná znalkyňa z odvetvia Psychiatria T.. W. U..

22. Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 09.01.2017 č. k. 5CoP/63,64,65/2016-635 zrušil uznesenia Okresného súdu Topoľčany zo dňa 11.10.2016 č. k. 9P/139/2015-346, zo dňa 26.10.2016 č. k. 9P/139/2015-418 a zo dňa 03.11.2016 č. k. 9P/139/2015-428 a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zrušenie napadnutého uznesenia týkajúceho sa zamietnutia návrhu matky na ustanovenie procesného opatrovníka a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie odvolací súd odôvodnil poukazom na § 117 CMP. V prípade zamietajúcich uznesení súdu prvej inštancie vo vzťahu k návrhu každého z rodičov ohľadne zverenia maloletých detí, či už do osobnej starostlivosti matky alebo otca, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej (sp. zn. 9P/139/2015), odvolací súd skonštatoval nedostatočne zistený (osvedčený) skutkový stav, ich nepresvedčivosť a tiež predčasnosť, keďže nereflektovali stav v čase vynesenia každého z uznesení.

23. Podaním zo dňa 01.12.2016 vstúpila do konania Okresná prokuratúra Topoľčany.

24. Návrhom zo dňa 27.01.2017 otec požadoval, aby súd vymenoval za procesného opatrovníka maloletých detí v konaní tetu maloletých detí (sestru otca) N.. J. X., nar. XX.XX.XXXX. Súčasne súdu predložil súhlas N.. X. so svojím ustanovením do funkcie procesného opatrovníka.

25. Zo správy Základnej školy Q. T. P., W. zo dňa 20.02.2017 (č. I. 705) vyplýva, že otec maloleté deti prišiel navštíviť dňa 25.01.2017 so svojou matkou a sestrou. Nakoľko maloletá Laura bola t. č. na volejbalovom turnaji, uskutočnilo sa iba krátke stretnutie medzi mal. K. a jeho otcom, matkou a sestrou otca. Stretnutie sa uskutočnilo v kancelárii riaditeľa školy za prítomnosti riaditeľa školy. Maloletý K. bol zo stretnutia veľmi prekvapený, počas stretnutia neprejavoval veľkú náklonnosť k prítomným a čakal kedy sa stretnutie skončí. Po príchode do triedy bol v úvode vyučovacej hodiny zo stretnutia rozrušený, neskôr sa upokojil a zapájal sa do vyučovacej hodiny.

26. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX (č. I. 706) vypracovaného dňa 24.04.2017 znalcom L.. K. P. (znalcom z odporu Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí a dospelých) vyplýva, že maloleté deti majú vytvorený silný emocionálny vzťah k svojej matke, ktorá pre nich predstavuje najdôležitejšiu osobu v živote. Odmietavý a negatívny vzťah majú k svojmu otcovi. Uvedli, že otec im nechýba, nemajú ho radi, považujú ho za zlého. Ušli od neho preto, lebo ich bil, ignoroval ich prosby a žiadosti, kričal po nich, nevenoval sa im a odmietavý postoj mali aj k jeho partnerke P.. Znalec uviedol, že vynucovanie si styku otca s maloletými deťmi formou formálnej moci či autority neprinesie otcovi náklonnosť jeho maloletých detí k nemu a ani mu nevytvorí dobrý a kvalitný vzťah s jeho deťmi. Formálne vynútenie styku maloletých detí s otcom by mohlo ešte viac akcentovať averzívny vzťah k ich otcovi a prejavy ich hostility by sa mohli v budúcnosti ešte zintenzívniť. Navyše by mohlo vzniknúť ďalšie riziko úteku od otca, vyvolať neprimeraný tlak na ich psychiku, čo by mohlo negatívne vplyvať na ich zdravý psychický vývin. Maloleté deti boli počas svojich výpovedí autentické, prirodzené, otvorené a úprimné. Nevykazovali znaky manipulácie. Ich odpovede v dotazníkoch vykazovali nízke lži skóre, čo tiež nasvedčuje, že ich výpovede možno považovať za dôveryhodné. Zadávatelom vypracovania tohto znaleckého posudku bola matka maloletých detí.

27. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 06.12.2017 (č. I. 803) vyplýva, že s deťmi bol bez prítomnosti matky vykonaný pohovor na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, odbor sociálnych vecí a rodiny, referát sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pracovisko W.. Maloleté deti uviedli, že z W. sa odsťahovali niekedy na jeseň 2016. Školský rok ešte začali v mieste trvalého bydliska. Najskôr sa presťahovali do L. V. v okrese W., neskôr sa presťahovali na súčasnú adresu Z. č. XX, kde bývajú až doteraz spolu s matkou a jej priateľom L.. Od uvedenej doby si povinnú školskú dochádzku plnia v ZŠ v W., kde aj naďalej majú záujem zotrvať. Na školu, spolužiakov, učiteľov si zvykli, sú v škole spokojní. Mal. I. navštevuje 8. ročník a K. 6. ročník, učia sa dobre. Kamarátov si našli nielen v škole, ale aj v obci, resp. na ranči „„, kde chodia jazdiť na koňoch. Takáto situácia im vyhovuje, t.j. že bývajú u mamy, ktorá sa o nich veľmi dobre stará. Chcú byť zverení do jej výlučnej starostlivosti. Striedavú starostlivosť odmietajú radikálne. Maloleté deti sa vyjadrili k stretávaniu s otcom tak, že na túto dobu sa s ním nechcú stretávať a už vôbec nie na základe nariadenia súdu.

28. Okresný súd Topoľčany uznesením zo dňa 01.02.2018 č. k. 9P/140/207-826 výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatného skončenia konania vo veci samej: maloleté deti I. X., nar. XX. Y. XXXX a K. X., nar. X.. T. XXXX dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky; otcovi uložil povinnosť platiť výživné na obe maloleté deti vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa jednotlivo, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky; matke uložil povinnosť umožniť telefonický kontakt otca s maloletými deťmi každú nedeľu, a to s maloletou I. v čase od 18.00 hod. do a 18.30 hod. a s maloletým K. v čase od 18.30 hod. do a 19.00 hod.. Výrokom II. súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.05.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 5CoP/16/2018-1034 zo dňa 19.04.2018 (odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala matka aj otec maloletých detí).

29. Okresný súd Topoľčany uznesením zo dňa 01.02.2018 č. k. 9P/140/207-835 zamietol návrh otca i návrh matky na ustanovenie procesného opatrovníka s poukazom na § 117 a čl. 1 a 3 CMP. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 07.02.2018.

30. Okresný súd Topoľčany uznesením zo dňa 01.02.2018 č. k. 9P/140/207-838 pribral do konania Komisára pre deti s poukazom na § 12 ods. 2 a 3 CMP a § 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 176/2015 Z. z. o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

31. V podaní zo dňa 18.11.2016 matka o. i. uviedla, že otec je podľa svojho profilu na I. riaditeľom spoločnosti H., spol. s.r.o. a podľa webovej stránky spoločnosti je zástupcom konateľa spoločnosti. Poukázala tiež na výnosy z hospodárskej činnosti spoločnosti. Jeho pravidelný mesačný zárobok počas spoločného spolužitia údajne predstavoval 3.000 eur. Otec má okrem toho funkčné výhody v spoločnosti Y. Z. Q., ktorá patrí jeho bratrancovi a ktorá mu poskytuje na bezodplatné užívanie vozidlo H. H. H. a taktiež mu prepláca pohonné hmoty a faktúry za telefón a internet. Matka tiež uviedla, že nie je vlastníčkou nehnuteľností, čo sa však v ďalšom konaní ukázalo ako nepravdivé.

32. V podaní zo dňa 19.03.2018 otec o. i. uviedol, že nie je spoločníkom a ani konateľom spoločnosti H., spol. s.r.o., preto poukazovanie matkou na výsledok hospodárskej činnosti spoločnosti (navyše bez zohľadnenia nákladov) nemá žiadnu výpovednú hodnotu. K príjmovým pomerom matky uviedol, že táto vôbec nebola nútená sa odsťahovať do inej oblasti, pričom je presvedčený, že svojim výchovným vplyvom pohla deti k odchodu z domácnosti otca a svojou voľbou presťahovať sa a byť nezamestnaná ochudobňuje seba o príjem a a tým aj o životnú úroveň seba a maloletých detí. Matka sa tak bez akéhokoľvek dôvodu vzdala príjmu. Žiadal preto, aby súd prihliadal na príjem, ktorý by matka mohla dosahovať, a nie na príjem, ktorý fakticky dosahuje, resp. z vlastnej vôle nedosahuje. Otec spochybnil matkou uvedené výdavky na maloleté deti, o. i. výdavky na pohonné hmoty, telefóny, vreckové či poisťky. Otec tiež poukázal na to, že matke bolo vyplatených 80.000 eur titulom majetkového vyporiadania.

33. V znaleckom posudku č. XXX/XXXX zo dňa 02.04.2018 (č. I. 1108) vypracovanom znalkyňou L.. P. U. (z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí a dospelých) je uvedené, že stav oboch maloletých detí je t. č. stabilizovaný, neprežívajú intenzívne reálnu „hrozbu“ pokračovania striedavej osobnej starostlivosti, pričom zrušenie striedavej osobne starostlivosti aj rozhodnutím súdu by relatívnu psychickú stabilitu prehýbilo a stabilizovalo. Znalec vyslovil domnienku, že otec detí sa formálne snažil byť dobrým otcom, reálne pravdepodobne viac presadzoval svoje predstavy o starostlivosť o deti, na čo deti reagovali nespokojnosťou, po vynucovaní dodržiavania výkonu úradného rozhodnutia až negatívnym vzťahom k otcovi a následne rozhodnutím pokúsiť sa riešiť situáciu vlastnými silami. Obe deti navonok prezentujú výlučne negatívne postoje k otcovi, vnútorne túžia, aby sa otec zmenil a prejavoval o ne záujem. Vzťah k matke majú jednoznačne pozitívny a vnímajú ju ako zdroj istoty, podpory a porozumenia. Znalkyňa neodporučila vykonať s deťmi ďalšie procesné úkony. Zadávatelom znaleckého posudku bolo Okresné riaditeľstvo PZ vo Z. pre potreby trestného konania vo veci marenia výkonu úradného rozhodnutia, pričom trestné stíhanie bolo v prejednávanej veci zastavené uznesením zo dňa 30.04.2018 (č. I. 1143).

34. V správe Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen - pracovisko Krupina zo dňa 26.07.2018 (č. I. 1213) je uvedené, že rodina je v ich evidencii od roku 2017. Matka žije s deťmi na adrese Z. XX spolu so svojim priateľom L. R., nar. XX.XX.XXXX. Deti navštevujú ZŠ v W., do školy chodia riadne, učia sa veľmi dobre. I. navštevuje nefrologickú ambulanciu v B.. Deti navštevujú jazdecký klub v U.. H.. Rodina obýva 3-izbový rodinný dom vo vlastníctve priateľa matky. Prostredie je vhodné na zabezpečovanie riadnej starostlivosti o deti. Pohovor s deťmi bol vykonaný bez prítomnosti rodičov. Deti uviedli, že s otcom sa naposledy rozprávali v máji 2018, kedy otec ukončil komunikáciu s tým, že viac im nezavolá a ak chcú, nech mu zavolajú oni. Obe deti uviedli, že telefonické rozhovory s otcom ich netešili. K. videl naposledy otca 01.05.2018, kedy otec prišiel na G. so svojou priateľkou, vypili kávu, no osobne sa nestretli. I. videla otca naposledy 23-24.06.2018, kedy sama z vlastnej iniciatívy šla otca navštíviť. V jeho domácnosti sa ale necítila vítaná, chcela stráviť víkend s otcom, no otec nespĺnil jej požiadavku, aby tam nebola jeho priateľka. Počas stretnutia došlo k hádke, kedy I. pociťovala ohrozenie a následne bola v čase cca o 1.30 hod dňa 24.06.2018 v obci V. odovzdaná matke. Deti uviedli, že sa cítia dobre u matky a jej priateľa, matku majú veľmi radi a na otca uviedli, že ho nepokladajú za otca. Nechcú byť s ním v žiadnom kontakte, a to ani za prítomnosti inej osoby. Cítia sa byť unavené neustálym vracaním sa k veciam, na ktoré sú opakovane pýtané a chcú na ne zabudnúť a chcú mať už pokoj.

35. V záverečnej správe psychologického poradenstva, ktorú vypracovala dňa T.. X. je uvedené, že s matkou a deťmi prebehli od februára 2018 tri individuálne konzultácie a jedna individuálna konzultácia

s otcom. Na ďalší termín dňa 29.05. sa otec ospravedlnil z pracovných dôvodov a po opakovanom kontaktovaní dňa 20.06. požiadal o konzultácie telefonickou formou, na čo bol informovaný, že takouto formou nie je možné viesť celý poradenský proces.. Maloletá I. si myslela, že by k otcovi mohla chodiť raz za 2 mesiace, no uviedla, že jej osobné stretnutie s otcom nedopadlo dobre. Otca poprosila, aby pri stretnutí nebola jeho priateľka, no ona tam bola celý čas, doma nebolo nič pripravené a našla tam ani obľúbenú fotku s mamou ako ju držala, keď bola bábätko. Povedal jej, že fotku asi vyhodil, lebo na nej bola žena, čo mu ukradla deti. Stále kričala a plakala. K. uviedol, že pred telefonátmi s otcom mal žalúdočné problémy. Uviedol, že s otcom nechce hovoriť, lebo to nikam nevedie. V závere správy je uvedené, že spolupráca s I. napredovala, jej postoj k otcovi sa začal meniť, navrhnuté stretnutie s otcom v poradni však odmietla. O osobnom stretnutí v domácnosti otca neboli informovaní, no stretnutie na I. zanechalo negatívne zážitky. Od otca spätnú väzbu nemajú, lebo prerušil spoluprácu. Maloletý K. napredoval v tom, že počas telefonátov nemal žalúdočné problémy, avšak jeho postoj sa nezlepšil. Keďže otec prerušil kontakt s poradňou, dňa 06.07.2018 bola ukončená spolupráca s matkou a deťmi.

36. Na pojednávaní dňa 04.09.2018 rodičia navrhli, aby súd schválil rodičovskú dohodu v takom znení, aby boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky s tým, aby styk otca s deťmi nebol upravený súdnym rozhodnutím. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka a prokurátorka Okresnej prokuratúry Topoľčany s rodičovskou dohodou v tejto časti súhlasili. Rodičia sa nedohodli na výške výživného, keď matka požadovala výživné určiť na sumu 400 eur na maloletú I. a 350 eur na maloletého K. s účinnosťou od 06.10.2016. Otec žiadal výživné určiť na sumu 50 eur mesačne.

37. Obaja rodičia potvrdili, že telefonický styk otca s deťmi v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia si neplní svoj účel a poslednýkrát sa uskutočnil v máji 2018. Telefonáty trvali vždy len niekoľko minút, deti sa k telefonátom stavali značne odmietavo a telefonáty zväčša samé ukončovali.

38. K stretnutiu s maloletou v júni 2018 otec uviedol, že dcéra ku nemu išla na základe vlastnej iniciatívy, stretnutie spočiatku prebiehalo veľmi dobre. Večer mu povedala, že chce ísť domov za mamou. Potom začala strhávať obrázky zo steny, trhať ich, ale to až po telefonáte a sms-kách s matkou. Vyčítala mu, že tam nemá fotografiu jej a jej matky. Maloletá potom dostala hysterický záchvat, napadla jeho priateľku, vulgárne nadávala a preto ju šiel uprostred noci zaviezť matke. Otec tiež uviedol, že v spoločnosti H., spol. s.r.o. sa zmenila jeho pracovná pozícia zo zástupca konateľa na konzultanta, nakoľko mu zamestnávateľ netoleroval, že matka maloletých detí chodila obťažovať zamestnancov firmy. Uviedol, že Y. Z., ktorý je v spoločnosti H., spol. s.r.o. spoločníkom, je jeho bratranec. Povedal mu, že napriek príbuzenskému pomeru nemôže ďalej zastávať dovtedajšiu funkciu.

39. Matka na pojednávaní dňa 04.09.2018 uviedla, že do W. sa presťahovali z dôvodu, že jej deti vraveli, že chcú ísť niekam ďaleko, kde ešte ich otec nebol, aby ich nemohol denne kontrolovať. Rozhodli sa pre W. z toho dôvodu, že ju navštívili v rámci výletov a deťom sa tam páčilo. K výdavkom na deti uviedla, že tie sú na obe maloleté deti za celé posudzované obdobie viacmenej stabilné, okrem zvýšeného výdavku na lyžiarsky výcvik v zime 2016/2017, kedy otec odmietol poskytnúť dcére výstroj. Pracovný pomer v spoločnosti R. L. SK, s.r.o. ukončila z dôvodu, že sa museli presťahovať, pričom výpoveď musela dať aj v ďalšej spoločnosti z dôvodu veľkých vzdialeností pri výkone práce. Od 09.05.2018 má otvorenú živnosť s celkovým príjmom za uvedené obdobie 1480 eur v hrubom (č. I. 1309). Niektoré výdavky otca na deti potvrdila, spochybnila ale výdavok na oblečenie dcéry 440,73 eur v mesiaci november 2017, kedy časť vecí mali údajne vrátiť otcovi, ktorému mali byť peniaze vrátené na účet (túto skutočnosť však v konaní nepreukázala).

40. Matka na pojednávaní dňa 04.09.2018 tiež uviedla, že nie je vlastníčkou nehnuteľností. Na pojednávaní dňa 16.10.2018 právna zástupkyňa otca poukázala na to, že matka v roku 2017 nadobudla nehnuteľnosti v k. ú. U. čo matka následne potvrdila. Na výzvu súdu následne predložila kúpne zmluvy preukazujúce nadobudnutie vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam.

41. Na pojednávaní dňa 16.10.2018 právna zástupkyňa matky uviedla, že prevod týchto nehnuteľností bol napadnutý prokurátorom pre nesplnenie zákonných podmienok odkúpenia ornej pôdy do vlastníctva osoby, ktorá nie je samostatne hospodáriacim roľníkom. Predávajúci týchto nehnuteľností na základe protestu prokurátora údajne odstúpili od týchto kúpnych zmlúv, vo veci sa vedie správne konanie s neistým výsledkom, matka nemôže tieto nehnuteľnosti užívať a v zásade sa necíti ani ako vlastník. Matka uviedla, že kúpna cena nehnuteľností bola cca 31.000 eur a peniaze nadobudla od rodičov

darom. Rodičia kúpu nehnuteľností financovali z peňazí, ktoré získali z dedičstva (predaj nehnuteľnosti je matkou). Matka detí nehnuteľnosti kúpila za účelom investície do budúcnosti.

42. V správe Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen - pracovisko Krupina zo dňa 12.10.2018 (č. I. 1298-1299) je uvedené, že je v najlepšom záujme rešpektovať stanovisko maloletých detí. Psychologička, ktorá pracovala s rodinou odporučila neindikovať povinnosť zúčastňovať sa psychologického poradenstva formou výchovného opatrenia, aby v procese nedošlo k sekundárnej viktimizácii maloletých detí.

43. Na pojednávaní dňa 16.10.2018 obaja rodičia potvrdili, že dňa 02.10.2018 bol maloletý K. náhle hospitalizovaný a operovaný v X.. Otec ešte pred hospitalizáciou vzal deti na nákup, kde boli zakúpené veci, ktoré potreboval najmä maloletý na pobyt v nemocnici. Otec bol so synom v nemocnici cca do 16.00 hod., kedy mal ísť syn už na operáciu. Otca som o vzniknutej situácii upovedomila matka. Hospitalizáciu vybavil otec prostredníctvom svojho bratranca. Syna tiež navštívil 03.10.2018, kedy mu doniesol knihu. S otcom sa taktiež stretli sobotu 13.10.2018 v X. P., kde otec zakúpil večeru a zákusky. U syna šlo o náhly zdravotný problém a od 15.10.2018 chodí už do školy.

44. Matka na pojednávaní uviedla, že z časového dôvodu nemohla vykonať pôvodnú prácu, pretože sa stará o deti. Snaží sa nájsť si prácu v oblasti farmácie, ktorá by vyhovovala jej časovým možnostiam. Aktuálne výdavky hradí z majetkového vyporiadania. Uviedla, že rodičia jej v októbri 2016 darovali 10.000 eur z dôvodu, aby vykryla náklady na bývanie a na starostlivosť o deti.

45. Matka na pojednávaní uviedla, že s partnerom sa rozišli niekedy v polovici septembra a už nežijú v spoločnej domácnosti. Matka užíva s deťmi jeho nehnuteľnosť s tým, že plánuje dom odkúpiť. Priateľ sa odsťahoval do Zvolena a občas si chodí pre osobné veci. Súd uvedenú skutočnosť overoval dopytom na obec Z., ktorá v správe zo dňa uviedla, že nemá vedomosť o odsťahovaní sa p. R., obecný úrad nevie potvrdiť ani vyvrátiť, či sa tam zdržiava dlhodobo počas celého týždňa, no susedia p. R. vidávajú na uvedenej adrese.

46. Matka na pojednávaní dňa 08.11.2018 uviedla, že od júna 2018 si postupne rekonštruje dom, v ktorom býva s deťmi s tým, že zatiaľ si nemôže dovoliť odkúpiť tento rodinný dom od jej bývalého priateľa, pretože peniaze jej nevyšľachia ani na plánovanú prístavbu. Rekonštrukcia začala ešte, keď spolu žili. Peniaze si vyberá aj v hotovosti a z toho hradí výdavky na stavebný materiál. Pri oboznamovaní jej výpisu z účtu uviedla, že 10.000 eur, ktoré vybrala v júli 2018, bolo použitých na rekonštrukciu a platba 1039,20 eur v júni 2018 predstavuje kúpnu cenu za prístupovú cestu k pozemkom, ktoré sú momentálne sporné. Vo februári 2018 jej bolo vyplatených 80.000 eur otcom maloletých detí titulom vyporiadania. Suma 6000 eur z októbra 2017 predstavuje príspevok na živobytie, ktorý jej poskytli rodičia.

47. Rozhodnutiami riaditeľa Základnej školy W. zo dňa 19.10.2016 (č. I. 472 a 473) boli maloleté deti prijaté do tejto školy na nižšie stredné vzdelávanie v školskom roku 2016/2017 - I. do 7. ročníka a K. do 5. ročníka. V čase vyhlásenia rozsudku mala I. 14 rokov a K. 12 rokov, I. navštevovala 9. ročník a K. 7. ročník.

48. Uznesením zo dňa 17.08.2017 č. k. 13P/19/2017-19 Okresný súd Zvolen nariadil neodkladné opatrenie, ktorým I. udelil súhlas matke na zápis maloletých detí do ZŠ Q. T. P. v W. ako školy príslušnej na plnenie povinnej školskej dochádzky v rozsahu základného vzdelávania; II. uložil matke maloletých detí povinnosť v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia podať na súd návrh vo veci samej v zmysle § 35 Zákona o rodine o určenie školy príslušnej na plnenie povinnej školskej dochádzky maloletých detí.

49. Okresný súd Zvolen rozsudkom č. k. 7P/18/2017-184 zo dňa 14.12.2017 udelil súhlas matke na zápis maloletých detí do ZŠ Q. T. P. v W. ako školy príslušnej na plnenie povinnej školskej dochádzky v rozsahu základného vzdelávania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 19.01.2018.

50. V správach Základnej školy W. zo dňa 18.11.2016 a 11.07.2018 (č. I. 494 a 1083) je uvedené, že deti sa v škole adaptovali veľmi dobre, školskú dochádzku si riadne plnia, dosahujú výborné vyučovacie výsledky a spolupráca s matkou je na veľmi dobrej úrovni.

51. Maloletý K. navštevoval Centrum voľného času W. od 11/2016 do 03/2017, a to hru na gitare s výškou poplatku 10 eur mesačne (č. l. 475). Maloletá I. navštevovala Centrum voľného času W. od 11/2016 do 03/2017, a to volejbalový krúžok s výškou poplatku 13 eur mesačne (č. l. 474). Od apríla 2017 deti chodia na jazdecký krúžok, kde sa platí po 40 eur mesačne + strava. Syn od septembra 2018 chodí opätovne na gitaru. I. má zvýšené výdavky na lieky.

52. V podaní zo dňa 18.11.2016 matka výdavky na deti vyčíslila nasledovne: strava 300 eur, hygienické potreby 50 eur, oblečenie 100 eur, školská jedáleň 60 eur, školské potreby a ZRPŠ 15 eur, mobilné telefóny 60 eur, voľnočasové aktivity a krúžky 80 eur, pohonné hmoty do školy a na krúžky 150 eur, kultúra a hračky 150 eur, zdravotná starostlivosť 30eur, lieky pre I. 50 eur, poisťka I. 42,20 eur, poisťka K. 41,20 eur, vreckové 80 eur, podiel na bývaní 20 eur, t. j. celkovo na 1228,40.

53. Na pojednávaní dňa 04.09.2018 matka predložila vyčíslenie výdavkov na maloleté deti. K výdavkom na deti uviedla, že tie sú na obe maloleté deti za celé posudzované obdobie viac-menej stabilné. Na maloletú I. uviedla výdavky 633,04 eur: podiel na bývaní 45,54 eur, strava doma a na G. 150 + 30 eur, hygienické potreby a drogéria 30 eur, oblečenie 40 eur, pohonné hmoty 44,40 eur, mobil a internet 30 eur, poistenie 41,20 eur, bežná starostlivosť 50 eur (liek A. z toho 35 eur), ZRPŠ a učebnice 7,50 eur, stravné v škole 29,40 eur, školské pomôcky 5 eur, jazdenie na koňoch 40 eur, výlety, kultúra, akcie 50 eur, vreckové 40 eur. Na maloletého K. uviedla výdavky 563,44 eur: podiel na bývaní 45,54 eur, strava doma a na G. 150 + 30 eur, hygienické potreby a drogéria 20 eur, oblečenie 20 eur, pohonné hmoty 44,40 eur, mobil a internet 30 eur, poistenie 36,60 eur, bežná starostlivosť 15 eur, ZRPŠ a učebnice 7,50 eur, stravné v škole 29,40 eur, školské pomôcky 5 eur, jazdenie na koňoch 40 eur, výlety, kultúra, akcie 50 eur, vreckové 40 eur.

54. Matka bola v období od 09.02.2009 do 31.10.2016 zamestnankyňou spoločnosti R. L. SK, s.r.o. a v období od 10.04.2017 do 16.05.2017 zamestnankyňou spoločnosti X. L. s.r.o.. Priemerný čistý mesačný príjem matky predstavoval za obdobie od 01/2014 do 01/2015 sumu 1307,94 eur (č. l. 13), za obdobie od 07/2014 do 06/2015 sumu 1219,34 eur (č. l. 92), za obdobie od 01/2016 do 10/2016 sumu 1251,60 eur (č. l. 1224). Matka poberala dávku v nezamestnanosti od 01.11.2016 do 09.04.2017 - za uvedené obdobie jej bolo vyplatených 4.645,20 eur. V období od 10.04.2017 do 16.05.2017 bola zamestnankyňou spoločnosti X. L. s.r.o., kde jej celkový čistý príjem predstavoval 1.458,59 eur - pracovný pomer bol skončený dohodou (č. l. 1243). Od 17.05.2017 do 06.06.2017 poberala dávku v nezamestnanosti - za uvedené obdobie jej bolo vyplatených 609,70 eur (č. l. 1106). V evidencii uchádzačov o zamestnanie bola od 17.05.2017 do 19.06.2017 - dôvod vyradenia nespolupráca s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Poberá prídavok na dve deti, aktuálne vo výške 47,36 eur (č. l. 1155). Od 09.05.2018 má otvorenú živnosť v predmetoch podnikania Sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, služieb a výroby a Kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod). Príjem zo živnosti uviedla 1480 eur v hrubom (č. l. 1309) - uviedla, že ide odmenu za 6 týždňov práce.

55. Matka na pojednávaní dňa 04.09.2018 tiež uviedla, že nie je vlastníčkou nehnuteľností. Na pojednávaní dňa 16.10.2018 právna zástupkyňa otca poukázala na to, že matka v roku 2017 nadobudla nehnuteľnosti v k. ú. U. čo matka následne potvrdila. Na výzvu súdu následne predložila kúpne zmluvy preukazujúce nadobudnutie vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam.

56. Matka je vlastníčkou nehnuteľností v k. ú. U., a to podielovou spoluvlastníčkou pozemkov zapísaných na LV č. XXX, LV č. XXX (veľkosť spoluvlastníckeho podielu X/X) a výlučnou vlastníčkou pozemkov zapísaných na LV č. XXX. Kúpnu zmluvu uzatvorila dňa XX.XX.XXXX a výška kúpnej ceny bola dohodnutá na 23.456,87 eur. Matka uviedla, že kúpna cena bola uhradená z účtu jej otca, na dôkaz čoho predložila výpis z jeho účtu. Na preukázanie majetnosti rodičov predložila matka kúpnu zmluvu zo dňa XX.XX.XXXX, ktorou jej matka predala svoj (X/X) spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v k. ú. L.. Prevod pozemkov bol napadnutý protestom prokurátora, ktorému Okresný úrad Banská Bystrica vyhovel rozhodnutím zo dňa 24.11.2017. Matka je tiež výlučnou vlastníčkou pozemku v k. ú. U. zapísaného na LV č. XXX, ktorý nadobudla na základe kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX za kúpnu cenu 1039,20 eur.

57. Matka na pojednávaní uviedla, že s partnerom sa rozišli niekedy v polovičke septembra a už nežijú v spoločnej domácnosti. Matka užíva s deťmi jeho nehnuteľnosť s tým, že plánuje dom odkúpiť. Priateľ

sa odsťahoval do Z. a občas si chodí pre osobné veci. Súd uvedenú skutočnosť overoval dopytom na obec Z., ktorá v správe zo dňa uviedla, že nemá vedomosť o odsťahovaní sa p. R., obecny úrad nevie potvrdiť ani vyvrátiť, či sa tam zdržiava dlhodobo počas celého týždňa, no susedia p. R. vídajú na uvedenej adrese.

58. Z úradnej činnosti je súdu známe, že na Okresnom súde Topoľčany prebiehalo konanie o zvýšenie výživného pod sp. zn. 9P/174/2017. Účastníkom predmetného konanie bol L. R., nar. XX.XX.E. (osoba povinná platením výživného), ktorý je (resp. podľa udania matky v prejednávanej veci bol) partnerom matky maloletých detí - T. T. L. R. je otcom dvoch detí - syna narodeného XX.XX.XXXX a dcéry narodenej XX.XX.XXXX. Okresný súd Topoľčany rozsudkom zo dňa 06.09.2018 č. k. 9P/174/2017-144, právoplatným 20.09.2018, zvýšil výživné na každé z maloletých detí na sumu 100 eur mesačne s účinnosťou od 01.01.2018. L. R. je od 01.07.2017 zamestnancom Z. - E. U., Z. a jeho priemerný čistý mesačný príjem je 965,59 eur. Okrem výdavkov na domácnosť L. R. uviedol výdavok na splátku hypotéky 172,65 eur. V podaní zo dňa 18.12.2017 L. R. o. i. uviedol, že svojim deťom sa počas stretávania riade venuje a spolu s priateľkou chodia na nespočetné výlety, ktoré z väčšej časti boli financované jeho priateľkou, keďže ich absolvovali spolu s jej deťmi, s ktorými majú jeho deti veľmi dobrý vzťah.

59. Matka na pojednávaní dňa 08.11.2018 uviedla, že od júna 2018 si postupne rekonštruje dom, v ktorom býva s deťmi s tým, že zatiaľ si nemôže dovoliť odkúpiť tento rodinný dom od jej bývalého priateľa, pretože peniaze jej nevystačia ani na plánovanú prístavbu. Rekonštrukcia začala ešte v čase, keď spolu žili. Peniaze si vyberá aj v hotovosti a z toho hradí výdavky na stavebný materiál. Pri oboznamovaní jej výpisu z účtu uviedla, že 10.000 eur, ktoré vybrala v júli 2018, bolo použitých na rekonštrukciu a platba 1039,20 eur v júni 2018 predstavuje kúpnu cenu za prístupovú cestu k pozemkom, ktoré sú momentálne sporné. Vo februári 2018 jej bolo vyplatených 80.000 eur otcom maloletých detí titulom vyporiadania. Suma 6000 eur z októbra 2017 predstavuje príspevok na živobytie, ktorý jej poskytli rodičia.

60. Matka súdu predložila čestné prehlásenie jej rodičov W. T. a H. T. zo dňa 24.08.2018 o tom, že dcére poskytujú pravidelnú finančnú výpomoc hotovosťou alebo za ňu uhrádzajú niektoré jej platby podľa potreby ich dcéry a vnúčat.

61. Zo strany W. T. boli matke na jej účet v D. X. poskytnuté nasledujúce sumy: dňa 21.10.2016 vklad hotovosti 10000 eur, dňa 18.10.2016 prevod 2.500 eur (zistené zo spisu 5C/237/2016) a 17.10.2017 prevod 6000 eur. W. T. je poberateľom starobného dôchodku vo výške 454,40 eur a poberateľom výsluhového dôchodku, aktuálne vo výške 1173,80 eur. H. T. je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 618,70 eur.

62. Otec je zamestnancom spoločnosti H., spol. s.r.o. od 15.06.2007 do 16.02.2015 a od 17.02.2015 doposiaľ a bol zamestnancom Y. Z. Q. od 17.02.2015 do 31.01.2017. Mal príjem na základe dohody o pracovnej činnosti v spoločnosti G., a.s. od 27.05.2013 do 31.12.2014, od 01.01.2015 do 10.06.2015, od 01.07.2015 do 30.06.2016, od 01.07.2016 do 14.09.2016.

63. Otec počas konania uviedol, že matka dňa 12.01.2015 prišla do sídla jeho zamestnávateľa - spoločnosti H., spol. s.r.o., kde vyvolala konflikt až v takej miere, že musela byť privolaná hliadka mestskej polície, v dôsledku čoho chcel zamestnávateľ otca prepustiť, nakoniec sa nad ním zľutoval a nechal ho na pozícii konzultanta, pričom predtým bol v pozícii riaditeľ. K zníženiu príjmov na jeho strane malo preto dôjsť v dôsledku správania sa matky deti. Konateľom a spoločníkom spoločnosti H., spol. s.r.o. je Y. Z.. Otec súdu za účelom preukázania, že si hľadal výhodnejšie zamestnanie po zmene pracovnej pozície predložil listy zo dňa 02.03.2015 adresované spoločnostiam K., s.r.o., Y., s.r.o., L. L. s.r.o. a G. s.r.o. (č. l. 1278-1280).

64. Priemerný čistý mesačný príjem otca predstavoval v spoločnosti G., a.s. za obdobie od 07/2014 do 05/2015 sumu 56,12 eur, v mesiaci 06/2015 sumu 28,06 eur, v mesiacoch 07-09/2016 mal nulový príjem (č. l. 1237); v spoločnosti H., spol. s.r.o. za obdobie od 07/2014 do 02/2015 sumu 1193,82 eur (č. l. 126), za obdobie od 03/2015 do 06/2015 sumu 70,15 eur (č. l. 126), za obdobie od 08/2015 do 12/2015 sumu 70,23 eur (č. l. 230), za obdobie roku 2016 sumu 70,17 eur (č. l. 1104), za obdobie roku 2017 sumu 510,50 eur (č. l. 1101), za obdobie od 01/2018 do 06/2018 sumu 572,62 eur (č. l. 1098) a v mesiacoch 07-08/2018 sumu 607,69 eur (č. l. 1277); u Y. Z. Q. v mesiaci 02/2015 sumu 126,27 eur, za obdobie od 03/2015 do 06/2015 sumu 337,81 eur (č. l. 127), za obdobie od 08/2015 do 01/2016 sumu 339,05 eur

(č. I. 229), za obdobie od 01/2016 do 12/2016 sumu 346,43 eur (č. I. 1086), v mesiaci 01/2017 sumu 425,33 eur (č. I. 1086).

65. Obaja rodičia boli podielovými spoluvlastníkmi (každý v 1) rodinného domu, garáže a pozemkov zapísaných na LV č. XXXX v k. ú. W. (č. I. 231) a bezpodielovým spoluvlastníkmi bytu č. XX a príslušného podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu súp. č. XXXX zapísaného na LV č. XXXX v k. ú. O. (č. I. 232). Rodičom bol poskytnutý hypotekárny úver vo výške 125.000 eur s výškou mesačnej splátky 779,82 eur na základe zmluvy uzavretej so Slovenskou sporiteľňou, a.s. dňa 14.11.2011, pričom záložné právo bolo zriadené na nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX v k. ú. W. a na LV č. XXXX v k. ú. O. (č. I. 233).

66. Otec v tlačive pre dokladovanie pomerov za účelom rozhodnutia o jeho návrhu na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov o. i. uviedol, že má hypotekárny úver v Slovenskej sporiteľni, a.s. vo výške 125000 eur s mesačnou splátkou vo výške 779,82 eur, ako aj to, že je okrem rodinného domu vlastníkom bytu, ktorý nemôže užívať a ani predať alebo prenajať tretej osobe bez súčinnosti matky. Výdavky k 02/2016 uviedol nasledovne: voda 10 eur, elektrina 97,86 eur, plyn 109,64 eur, splátka úveru 779,82 eur, poisťka 30 eur, telefóny pre deti 10 eur, poistenie syna 21 eur a 41,85 eur, poistenie dcéry 25 eur a 41,85 eur, výdavky na byt 92 eur bytové družstvo a 21,10 eur elektrina, t. j. celkovo vo výške 1280,12 (č. I. 224 a nasl.). Výdavky na byt otec v konaní sp. zn. 5C/237/2016 vyčíslil na sumu 21,10 eur (elektrina) a 120 eur (bytové družstvo).

67. Otec v konaní sp. zn. 5C/237/2016 predložil znalecký posudok č. 70/2017 vypracovaný 08.05.2017 znalcom N.. I. X. (odbor Stavebníctvo, odvetvie Odhad hodnoty nehnuteľností), ktorý stanovil všeobecnú hodnotu nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX (rodinný dom, garáž, pozemky, ktoré boli v podielovom vlastníctve rodičov) a LV č. XXXX (pozemok, ktorý bol v bezpodielovom vlastníctve rodičov) na sumu 145.000 eur.

68. Okresný súd uznesením č. k. 5C/237/2016-456 zo dňa 08.11.2017 schválil zmiar sporových strán (rodičov maloletých detí), na základe ktorého došlo k vyporiadaniu ich podielového a bezpodielového spoluvlastníctva, a to tak, že bolo zrušené podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX v k. ú. W. (rodinný dom, garáž, pozemky) a bezpodielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX v k. ú. W. (pozemok) a LV č. XXXX v k. ú. W. (byt), nehnuteľnosti pripadli do výlučného vlastníctva otca s tým, že otec prebral úver v zostatkovej hodnote 153413,44 eur vrátane úrokov k 07.11.2014 a zaviazal sa matke titulom vyporiadania zaplatiť 80000 eur.

69. Otec po vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva predal byt T.. L. U. kúpnu zmluvou zo dňa XX.XX.XXXX (č. I. 913 a 1175) za kúpnu cenu 63000 eur. Titulom vyporiadania matke vyplatil 80000 eur (č. I. 914).

70. Pôvodný úver bol prefinancovaný na základe Zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 03.01.2018 - výška úveru 114300 eur s výškou mesačnej splátky 510,03 eur. Ako spoludlžník je na zmluve uvedený Y. Z., nar. XX.XX.XXXX (č. I. 1179).

71. Výdavky po prefinancovaní úveru vyčíslil nasledovne: strava 100 eur, hygienické potreby a drogéria 40 eur, poistenie domu 24,29 eur, splátka úveru 510,03 eur (splátka hypotéky sa menila od januára 2018), oblečenie a obuv 20 eur, elektrina 84 eur, plyn 99 eur, koncesionárske poplatky 4,64 eur, televízia 3,99 eur, daň z nehnuteľnosti 3,55 eur, komunálny odpad 1,40 eur, t. j. celkovo vo výške 890,90 eur. Okrem toho uviedol, že má výdavky na cigarety 50 eur mesačne. Otec užíva služobné motorové vozidlo zn. H.i, rok výroby 2014 s tým, že pohonné hmoty sú hradené jeho zamestnávateľom. Otec bol vlastníkom motorového vozidla U. I. do 19.06.2018, ktoré podľa jeho udania fakticky vlastnil jeho bratranec.

72. Otec dňa 01.01.2015 uzavrel so svojou sestrou N.. J. X., nar. XX.XX.XXXX zmluvu o pôžičke, na základe ktorej sa dohodli na postupnom čerpaní pôžičky až do sumy 60.000 eur so záväzkom otca pôžičku vrátiť do 31.12.2030. Otec v podaní zo dňa 24.10.2018 uviedol, že sestra mu zatiaľ požičala 45.790 eur. Z výpisu z účtu vyplýva, že N.. J. X. takto otcovi požičala sumu 3300 v roku 2018, sumu 16500 eur v roku 2017, sumu 20990 v roku 2016 a sumu 5000 v roku 2015 (č. I. 1375). Z výpisu z účtu v O. X.. vyplýva, že sestra mu vložila v hotovosti na osobný účet tiež sumu 2900 eur v máji 2018.

Taktiež uviedol, že matka W. X. mu požičala celkovo 7.500 eur v 2 platbách 12.07.2018 a 11.09.2018. Jej čistý príjem v roku 2018 predstavoval celkovo za prvých 9 mesiacov sumu 7306,66 eur, za celý rok 2017 sumu 8934,41 a za celý rok 2016 sumu 8430,85 eur.

73. Lustráciou v Sociálnej poisťovni (č. I. 814) bolo zistené, že N. J. X., nar. XX.XX.XXXX bola v období od 11.02.2013 do 09.05.2016 zamestnaná v spoločnosti Z. U., s.r.o. (s vymeriavacím základom za obdobie 01-05/2016 16459,81 eur), v období od 08.12.2016 do 11.01.2017 a od 01.02.2017 do 30.04.2017 v spoločnosti B. U., s.r.o. (s celkovým vymeriavacím základom 4297,02 eur), k 12.01.2018 poberala materskú dávku vo výške 1341 eur. Otec uviedol, že dieťa sa jeho sestre narodilo 22.09.2017 a materskú poberala šesť mesiacov s tým, že aktuálne je na rodičovskej dovolenke.

74. Z výpisov z účtov otca vyplýva, že otec zrušil poisťky vedené na jeho meno, na základe čoho mu bolo vyplatených v apríli 2018 suma 2824,80 eur a v máji 2018 sumy 3110,98 eur a 1803,78 eur. Údajne jeho kolegyňa mu v marci 2017 vložila na účet 1500 eur a 1300 eur, čo malo predstavovať jeho peniaze. Spoločnosti U., s.r.o. požičal v januári 2018 sumu 50000 eur, ktorá suma vrátená nasledujúci mesiac. Vklad hotovosti v sume 3000 eur v marci 2018 otec nevedel bližšie špecifikovať.

75. Otec počas konania uviedol nasledujúce plnenia v prospech maloletých detí:

- výživné za obdobie od 10/2016 do 12/2017 v celkovej výške 868,32 eur, t. j. v mesiaci 08/2017 sumu 100 eur, v mesiaci 09/2017 sumu 100 eur, v mesiaci 10/2017 sumu 451,12 eur, v mesiaci 11/2017 sumu 108,60 eur a v mesiaci 12/2017 sumu 108,60 eur, čo predstavuje za 15 mesiacov výživné vo výške 28,94 eur na každé dieťa mesačne (č. I. 886 - matka uvedenú skutočnosť potvrdila),
- výživné na každé dieťa vo výške 30 eur mesačne od 01/2018 doposiaľ (č. I. 886, 887, 1191-1196, 1514 - matka uvedenú skutočnosť potvrdila),
- poistenie na maloletého K. v poisťovni T. Q. d.a.c. (právny nástupca T. H. poisťovňa, a.s.) vo výške 31,01 eur mesačne a v poisťovni H. vo výške 23,28 eur mesačne a poistenie na maloletú I. v poisťovni T. Q. d.a.c. vo výške 31,01 eur mesačne a v poisťovni H. vo výške 25 eur mesačne (č. I. 888 až 891, 1197-1202, 1513),
- I. zakúpil v dňoch 11.01.2017 a 01.06.2017 liek A. v celkovej hodnote 65,90 eur (č. I. 892 - matka uvedenú skutočnosť potvrdila),
- dňa 25.01.2017 K. mal odovzdať hotovosť vo výške 200 eur a maloletým deťom kúpiť tiež sladkosti, knižky a ďalšie darčeky,
- dňa 29.03.2017 mal kúpiť deťom trampolínu v hodnote 249,99 eur (č. I. 893) a okrem toho mal zakúpiť bicykle, kolobežky, pennyboardy, ktoré im mal odovzdať s hotovosťou 200 eur a knihami dňa 05.04.2017,
- dňa 26.04.2017 K. kúpil k narodeninám lego v hodnote 116,05 eur (č. I. 894) a toto mal odovzdať dňa 02.05.2017 spolu s hotovosťou 200 eur a knihami pre obe deti,
- dňa 26.05.2017 I. k narodeninám a meninám zakúpil darčkové poukážky v hodnote 100 a 70 eur na nákup oblečenia (č. I. 895 a 896),
- dňa 28.05.2017 zakúpil I. k narodeninám a meninám prenosný reproduktor v hodnote 159 eur (č. I. 897) a Laure mal tiež odovzdať hotovosť 100 eur,
- dňa 12.06.2017 zakúpil K. prenosný reproduktor v hodnote 239 eur (č. I. 898),
- dňa 16.06.2017 zakúpil I. puzdro na prenosný reproduktor v hodnote 30 eur (č. I. 899),
- dňa 01.11.2017 zakúpil I. oblečenie v celkovej hodnote 440,73 eur (č. I. 900 a 901),
- dňa 20.12.2017 zakúpil I. bezdrôtové slúchadlá v hodnote 272,90 eur (č. I. 902),
- v mesiaci 12/2017 uhradil členské za jazdu na koňoch na mesiace 12/2017-02/2018 vo výške 240 eur (č. I. 903 - matka uvedenú skutočnosť potvrdila),
- dňa 13.01.2018 úhradu za stravovanie na G. B. vo výške 79,80 eur (č. I. 904 - matka uvedenú skutočnosť potvrdila),
- v mesiaci 03/2018 uhradil členské za jazdu na koňoch vo výške 80 eur a úhradu za stravovanie na G. vo výške 49,73 + 75,89 + 33,50 + 61,30 = 220,42 eur (č. I. 1203-1207),
- v mesiaci 05/2018 zaslal peňažné dary pri príležitosti menín dcéry 100 eur a pri príležitosti narodenín syna 200 eur a v mesiaci 06/2018 zaslal peňažný dar pri príležitosti narodenín dcéry 200 eur (č. I. 1208),
- dňa 02-03.10.2018 dal otec matke hotovosť 200 eur, dcére spravil nákup za 109,98 eur (potvrdili rodičia na pojednávaní dňa 16.10.2018) a synovi za 153,66 eur, synovi zaplatil hospitalizáciu v nemocnici v X. v sume 200 eur (č. I. 1306-1308 a vyjadrenia rodičov na pojednávaní dňa 16.10.2018),
- dňa 03.10.2018 doniesol otec do nemocnice pre dcéru tiež balenie liekov A., ktoré malo stáť 100 eur.

76. Otec v podaní zo dňa 19.03.2018 uviedol, že pokiaľ ide o vznesenie obvinenia pre prečin zanedbania povinnej výživy, počas príslušného obdobia mali byť deti zverené do striedavej osobnej starostlivosti, ktorá sa ale z dôvodov na strane matky nerealizovala. Otec napriek rozporu s právnym stavom údajne zameškané výživné v celom rozsahu doplatil.

77. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka na pojednávaní dňa 08.11.2018 odporučila zveriť deti do osobnej starostlivosti matky, styk s otcom neupravovať s tým, že neodporúčajú nariadenie výchovného opatrenia formou psychologického poradenstva ani žiadnou inou formou. Poukázala tiež na to, že hospitalizácia maloletého K. v nemocnici v októbri dokázala obidvoch rodičov spojiť, aby hájili záujmy maloletých detí.

78. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Topoľčany na pojednávaní dňa 08.11.2018 odporučila schváliť rodičovskú dohodu a deti zveriť do osobnej starostlivosti matky a styk s otcom neupravovať. Vzhľadom na závery psychologického poradenstva neodporučila uložiť výchovné opatrenie vo forme psychologického poradenstva deťom a ani rodičom, nakoľko sa aktuálne nejaví byť na prospech maloletých detí, pričom ak nastane zmena, tak konanie môže byť iniciované aj Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Čo sa týka výšky výživného, navrhla určiť výživné v primeranej výške na každé z detí, ktoré by zodpovedalo životnej úrovni oboch rodičov, vyplývajúcej z pomerne rozsiahleho dokazovania.

79. Podľa § 121 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

80. Podľa § 26 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

81. Podľa § 36 ZoR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

82. Podľa § 24 ods. 1 ZoR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

83. Podľa § 28 ods. 1 ZoR, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

84. Podľa § 28 ods. 2 ZoR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

85. Podľa § 28 ods. 3 ZoR, rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

86. Podľa § 62 ods. 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

87. Podľa § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

88. Podľa § 62 ods. 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

89. Podľa § 62 ods. 5 ZoR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

90. Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa § 78 ods. 3 ZoR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

91. Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa sleduje najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine.

92. Čo sa týka zverenia maloletých detí do starostlivosti jedného z rodičov, súd vychádzal v prejednávanej veci z dohody rodičov, ktorej schválenie odporučili aj zástupkyňa kolízneho opatrovníka a prokurátorka Okresnej prokuratúry Topoľčany. Na pojednávaní dňa 04.09.2018 rodičia navrhli, aby súd schválil rodičovskú dohodu v takom znení, aby boli deti zverené do osobnej starostlivosti matky s tým, aby styk otca s deťmi nebol upravený súdnym rozhodnutím. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že čiastočná rodičovská dohoda o otázke zverenia a styku je v záujme maloletých detí, a preto ju výrokom I. rozsudku schválil. Úpravu zastupovania a správy majetku súd ponechal v zmysle poslednej úpravy rozsudkom č. k. 9P/276/2014-33 zo dňa 27.10.2014 s poukazom na ust. § 28 ods. 2 a 3 ZoR, v zmysle ktorých rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, pričom rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, prípadne ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený (čo nie je daný prípad).

93. Z dokazovania vyplynulo, že deti majú negatívny vzťah k otcovi, pričom ich postoj je dlhotrvajúci a vynucovanie styku otca s deťmi má presne opačný efekt, pričom rodičia v konaní potvrdili, že telefonický styk otca s deťmi v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia si neplnil svoj účel. Súd tiež z úradnej povinnosti zisťoval, či je v záujme maloletých detí, vzhľadom na aktuálny skutkový stav a vzťahy medzi otcom a maloletými deťmi, nariadenie výchovného opatrenia. Súd dospel k záveru, že ani táto forma práce s rodinou by aktuálne neplnila svoj účel vzhľadom na opakovane zisťovaný postoj detí a vyjadrenia osôb, ktoré s rodinou pracovali. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen - pracovisko W., Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie (L.. P. T., L..), Psychiatrickej ambulancie Detskej fakultnej nemocnice s poliklinikou, Základnej školy Q. T. P., W., psychologičky T. X. a zo znaleckých posudkov vypracovaných L.. T. V. (z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí), L.. K. P. (z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí a dospelých), L.. J. U., S.. (z odboru Psychológia, Klinická psychológia dospelých) a L. P. U. (z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí a dospelých).

94. Znalec L.. K. Valúch uviedol, že vynucovanie si styku otca s maloletými deťmi formou formálnej moci či authority neprinesie otcovi náklonnosť jeho maloletých detí k nemu a ani mu nevytvorí dobrý a kvalitný vzťah s jeho deťmi, pričom formálne vynútenie styku maloletých detí s otcom by mohlo ešte viac akcentovať averzívny vzťah k ich otcovi a prejavy ich hostility by sa mohli v budúcnosti ešte zintenzívniť. Znalčka L.. P. U. konštatovala, že stav oboch maloletých detí je t. č. stabilizovaný, neprežívajú intenzívne reálnu „hrozbu“ pokračovania striedavej osobnej starostlivosti, pričom zrušenie striedavej osobnej starostlivosti aj rozhodnutím súdu by relatívnu psychickú stabilitu prehýbilo a stabilizovalo. Obe deti navonok prezentujú negatívne postoje k otcovi, vnútorne túžia, aby sa otec zmenil a prejavoval o ne záujem. Vzťah k matke majú jednoznačne pozitívny a vnímajú ju ako zdroj istoty, podpory a porozumenia. Znalčka pritom neodporučila vykonať s deťmi ďalšie procesné úkony, s čím sa súd stotožnil aj v prejednávanej veci vzhľadom na to, že názor detí bol v konaní zisťovaný opakovane. Zadáateľom znaleckého posudku L.. P. U. bolo Okresné riaditeľstvo PZ vo Z., preto súd nemal pochybnosti o jeho objektivite. Psychologička, ktorá pracovala s rodinou, odporučila neindikovať povinnosť zúčastňovať sa psychologického poradenstva formou výchovného opatrenia, aby v procese nedošlo k sekundárnej viktimizácii maloletých detí.

95. Súd tiež poukazuje na to, že po ukončení psychologického poradenstva dokázali otec a deti čiastočne obnoviť komunikáciu medzi sebou, čoho dôkazom je aj návšteva dcéry v dome otca, ktorá síce nedopadla pozitívne, no je prejavom snahy o nápravu vzťahov, na ktorých je nutné pracovať dlhodobo bez formálneho vynútenia. Sám otec na posledných pojednávaniach potvrdil, že deti s ním príležitostne komunikujú aj o veciach súkromného charakteru. Rodičia tiež dokázali v kritickej chvíli spolupracovať v záujme maloletých detí, keď svoje negatívne vzťahy dali bokom pri nutnosti hospitalizácie ich syna v októbri 2018. Súd má tiež za to, že vyriešením majetkových záležitostí medzi rodičmi (medzi ktoré patrí aj otázka výživného) môže prispieť k postupnej obnove narušených vzťahov. Súd zároveň poučuje matku maloletých detí, aby deti pozitívne motivovala vo vzťahu k otcovi, pretože z dlhodobého hľadiska nebude možné akceptovať situáciu, ak by stretávanie sa otca s deťmi neprebiehalo. V takom prípade by totiž mohlo byť neskôr iniciované konanie o uloženie výchovného opatrenia, čím by boli deti opätovne vťahované do formálnych procesov, čo matka sama odmietala.

96. Deti navštevujú od októbra 2016 ZŠ Q. T. P. v W.. V čase prijatia do školy navštevovala I. 7. ročník a K. 5. ročník. V čase vyhlásenia rozsudku mala I. 14 rokov a K. 12 rokov, I. navštevovala 9. ročník a K. 7. ročník.

97. Deti navštevovali Centrum voľného času W. od 11/2016 do 03/2017, a to K. hru na gitare a I. volejbalový krúžok. Od apríla 2017 deti chodia na jazdecký krúžok, kde sa platí po 40 eur mesačne + strava. Syn od septembra 2018 chodí opätovne na gitaru. I. má zvýšené výdavky na lieky. Matka k výdavkom na deti uviedla, že tie sú na obe maloleté deti za celé posudzované obdobie viac-menej stabilné.

98. Na maloletú I. uviedla výdavky vo výške 633,04 eur a na maloletého K. vo výške 563,44 eur. Súd má za to, že výdavky predložené matkou sú značne prehnané a nezodpovedajú odôvodneným výdavkom na maloleté deti v ich veku. Čiastočne nadhodnotenú sú podľa súdu výdavky na stravu, telefón, hygienické potreby a drogeriu, výlety, kultúru, akcie či vreckové. Pri úhrade dôvodného výdavku na stravu v školskej jedálni 2x29,40 eur predstavuje matkou vyčíslený výdavok na stravu mimo školy na obe deti 300 eur mesačne + 60 eur na stravu na G., čo súd považoval za nadhodnotenú. Za nadštandardný výdavok súd považuje výdavok na jazdecký krúžok s čím sú spojené tiež výdavky na pohonné hmoty a stravu na G. Nadštandardným výdavkom je tiež poistenie detí, keďže v tomto prípade nejde o plnenie nevyhnutných potrieb maloletých detí, pričom matka poistenie platila napriek tomu, že tvrdila svoju odkázanosť na pomoc od jej rodičov.

99. Súd pri určovaní výšky výživného prihliadal na vyšší vek maloletej I. a tiež zvýšené (a preukázané) výdavky na zdravotnú starostlivosť.

100. Priemerný čistý mesačný príjem matky predstavoval za obdobie od 01/2016 do 10/2016 sumu 1251,60 eur. Matka poberala dávku v nezamestnanosti od 01.11.2016 do 09.04.2017 - za uvedené obdobie jej bolo vyplatených 4.645,20 eur. V období od 10.04.2017 do 16.05.2017 jej celkový čistý príjem predstavoval 1.458,59 eur. Od 17.05.2017 do 06.06.2017 poberala dávku v nezamestnanosti - za uvedené obdobie jej bolo vyplatených 609,70 eur. V evidencii uchádzačov o zamestnanie bola od 17.05.2017 do 19.06.2017. Od 09.05.2018 má otvorenú živnosť s príjmami od 09.05.2018 do vyhlásenia rozsudku vo výške 1480 eur v hrubom. Poberá prídavok na dve deti, aktuálne vo výške 47,36 eur.

101. Súd pri posudzovaní majetkových a príjmových pomerov matky dospel k záveru, že matka sa dobrovoľne vzdala zamestnania a príjmu, ktorý dosahovala v spoločnosti R. L. SK, s.r.o.. Nemožno pritom akceptovať tvrdenie matky, že výpoveď podala z dôvodu ochrany maloletých detí, kedy musela zmeniť bydlisko. Z konania matky je zrejmé, že táto opakovane spochybňovala osoby, ktorých vyjadrenia a závery nevyhovovali jej predstavám a na odchod detí z domácnosti otca reagovala zmenou bydliska a faktickým znemožnením styku otca s deťmi. Zmenu výchovného prostredia síce možno akceptovať, no nemožno akceptovať zmenu bydliska matky a detí za situácie, keď matka týmto konaním prišla o pravidelný príjem, ktorý má slúžiť o. i. na výživu maloletých detí. Súd má za to, že matka sa dobrovoľne vzdala zamestnania, v ktorom dosahovala čistý príjem 1251,60 eur. Dôkazom neakceptovateľného prístupu matky ku svojim príjmovým možnostiam je tiež to, že 19.06.2017 bola vyradená z evidencie uchádzačov o zamestnanie z dôvodu nespôlupráce.

102. Matka sa v konaní preukázateľne snažila zatajiť svoje majetkové pomery, keď jej tvrdenie, že nie je vlastníčkou nehnuteľností sa ukázalo ako nepravdivé. Matka je vlastníčkou nehnuteľností v k. ú. U.. Matka v nadväznosti na to uviedla, že prevod nehnuteľností bol napadnutý protestom prokurátora a napriek formálnemu zápisu na listoch vlastníctva sa necíti byť vlastníčkou nehnuteľností. Napriek tomu však 14.06.2018 kúpila pozemok v k. ú. U. zapísaný na LV č. XXX - prístupovú cestu k pozemkom, ktorých nadobudnutie je sporné.

103. Matka v konaní preukázala, že majetkové pomery rodičov (ich mesačný príjem a príjem z predaja nehnuteľností v k. ú. L.) im umožňujú finančne jej vypomáhať. Vzhľadom na vklad hotovosti vo výške 10000 eur dňa 21.10.2016 na jej účet a vklad hotovosti 21.744,49 eur dňa 05.09.2016 má súd za to, že matka čiastočne kryje príjmy alebo úspory, ktoré je schopná dosahovať.

104. Súd nemá dôvod posudzovať či ten-ktorý rodič je v partnerskom zväzku s inou osobou, môže však posúdiť, či konkrétna osoba sa podieľa na nákladoch na spoločnú domácnosť. Matka síce tvrdila, že sa s partnerom rozišla, no dopytom na obec Z. nebolo preukázané, že L. R. sa na uvedenej adrese nezdržiava. Súd preto pri posudzovaní majetkových pomerov matky prihliadal na jeho príjem 965,59 eur, ktorým sa má podieľať na výdavkoch na domácnosť. Veľmi nepravdepodobné sa pritom javí, že matka i naďalej rekonštruuje cudziu nehnuteľnosť, za ktorú navyše jej vlastník spláca hypotéku. Súd pri posudzovaní majetkových pomerov matky prihliadal aj na vyjadrenie L. R. v konaní sp. zn. 9P/174/2017, ktorý v podaní zo dňa 18.12.2017 uviedol, že spolu s jeho deťmi, jeho priateľkou a jej deťmi chodia na nespočetné výlety, ktoré z väčšej časti boli financované jeho priateľkou.

105. Po oboznámení sa s príjmovými a majetkovými pomermi otca dospel súd k záveru, že otec v súčasnosti deklaruje nižší príjem, ako v skutočnosti dosahuje. Priemerný čistý mesačný príjem otca predstavoval v spoločnosti G., a.s. za obdobie od 07/2014 do 05/2015 sumu 56,12 eur a v spoločnosti H., spol. s.r.o. za obdobie od 07/2014 do 02/2015 sumu 1193,82 eur. Súd má za to, že je v jeho možnostiach dosahovať čistý príjem minimálne v rozsahu 1250 eur mesačne. Aktuálny príjem otca nezodpovedá jeho majetkovým pomerom, pričom súd prihliadal na to, že spoločníkom a konateľom jeho zamestnávateľa je jeho bratranec, s ktorým má nadštandardné vzťahy. O tom svedčí to, že Y. Z. je v úverovej zmluve otca uvedený ako spoludlžník, ako aj pôžička spoločnosti U. s.r.o., v ktorej je Y. Z. spoločníkom a konateľom. Otec tiež bezplatne užíva služobné motorové vozidlo H., r. v. 2014, pričom pohonné hmoty sú hradené jeho zamestnávateľom. Takého zamestnanecké výhody nezodpovedajú postaveniu zamestnanca s otcom deklarovaným príjmom. Údajne uchádzanie sa otca o zamestnanie otec preukazoval predložením listov zo dňa 02.03.2015, ktoré adresoval štyrom obchodným spoločnostiam, čo však nepreukazuje, že si (oficiálne) lepšie platené zamestnanie i reálne hľadal, pričom odstup času od datovania listov je dôkazom toho, že zamestnanie si nehľadal dostatočne vytrvalo.

106. Otec výdavky k 02/2016 vyčíslil na sumu 1280,12 eur. Výška splátky úveru vtedy predstavovala cca 774 eur. Otec je po vyporiadaní spoluvlastníctva výlučným vlastníkom nehnuteľností (rodinného domu, garáže, pozemkov) v hodnote 145000 eur. Obaja rodičia boli do vyporiadania spoluvlastníctva tiež bezpodielovými spoluvlastníkmi bytu, pričom otec poukázal na to, že byt nebolo možné prenajať bez súhlasu oboch spoluvlastníkov. Súd preto na možný príjem z prenájmu bytu neprihliadal. Otec po vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva predal byt za kúpnu cenu 63000 eur a následne matke titulom vyporiadania vyplatil 80000 eur. Po prefinancovaní úveru výška úveru predstavovala 114300 eur a výška mesačnej splátky 510,03 eur. Otec po prefinancovaní úveru výdavky vyčíslil na 890,90 eur, čo pri pripočítaní výdavkov na poistenie detí a rozdielu vo výške splátky úveru predstavuje cca výdavky uvedené na začiatku konania.

107. Otec podľa názoru súdu dostatočne nepreukázal, že majetkové a príjmové pomery jeho sestry a matky umožňujú požičkovanie ním uvádzaných súm. Čiastočne možno akceptovať pôžičky zo strany jeho rodinných príslušníkov, no nie v rozsahu, ktorý by bol prakticky dôkazom, že svoj príjem odovzdávajú otcovi, čím by sa človek s niekdajším príjmom 1250 eur dostal do pozície nimi vyživovanej osoby. O snahe prekryť svoje príjmové pomery svedčia i vklady hotovosti na účty otca. O tom, že jeho majetkové pomery nezodpovedajú deklarovanému príjmu svedčia i výdavky otca na maloleté deti, ktoré v konaní tvrdil a vo väčšine aj preukázal (hoci ich odôvodnenosť, ako je uvedené nižšie bola sporná).

108. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že je v majetkových možnostiach otca platiť výživné na maloletého K. vo výške 175 eur mesačne a na maloletú I. vo výške 225 eur mesačne,

u oboch s účinnosťou od 06.10.2016, kedy boli deti už vo faktickej starostlivosti matky. Výživné spolu vo výške 400 eur mesačne predstavuje 32% zo sumy 1250 eur, pričom súd má za to, že je v možnostiach otca dosahovať aj príjem vyšší, keďže do sumy 1250 eur nie sú zarátané zamestnanecké výhody od zamestnávateľa.

109. V súvislosti so zvýšením výživného vznikol otcovi maloletých detí nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 06.10.2016 do 31.10.2018.

110. Nedoplatok na zročnom výživnom na maloletého K. vo výške 2848,84 eur predstavuje rozdiel medzi určeným výživným (4346,77 = 146,77 eur za 26 dní v mesiaci 10/2016 + 4200 eur za 24 mesiacov plnej výšky výživného) a otcom uhradeného výživného a poskytnutých odôvodnených plnení (1497,93 eur).

111. Nedoplatok na zročnom výživnom na maloletú I. vo výške 3747,83 eur predstavuje rozdiel medzi určeným výživným (5588,71 = 188,71 eur za 26 dní v mesiaci 10/2016 + 5400 eur za 24 mesiacov plnej výšky výživného) a otcom uhradeného výživného a poskytnutých odôvodnených plnení (1840,88 eur).

112. Vzhľadom na majetkové pomery otca súd nedoplatok na zročnom výživnom otcovi povolil zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 75 eur u maloletého K. a 100 eur u maloletej I. spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku k rukám matky s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Bolo povinnosťou otca plniť vyživovaciu povinnosť, pričom výška splátok zročného výživného je určená tak, aby bolo v možnostiach otca zročné výživné zaplatiť, a to v približne rovnakom období.

113. Súd pri určovaní zročného výživného prihliadal na úhradu výživného do 12/2017 vo výške 868,32 eur (1/2 = 436,16), platenie výživného vo výške 30 eur mesačne od 01/2018 (10x30 eur), odovzdanie sumy 200 eur matke dňa 02.10.2018. Súd tiež zohľadnil platby otca vynaložené na členské za jazdu na koňoch za mesiace 12/2017-02/2018 vo výške 240 eur, úhradu dňa 13.01.2018 za stravovanie na G. vo výške 79,80 eur, členské za jazdu na koňoch v mesiaci 03/2018 vo výške 80 eur a úhradu za stravovanie na G. vo výške 220,42 eur (49,73 + 75,89 + 33,50 + 61,30), t. j. 310,11 eur na jedno dieťa.

114. U I. zohľadnil súd úhradu liekov v hodnote 65,90 eur, oblečenia v celkovej hodnote 440,73 eur (otec výdavok preukázal a matka vrátenie časti vecí nie), výdavok na nákup dňa 02.10.2018 vo výške 109,98 eur (potvrdili rodičia na pojednávaní dňa 16.10.2018) a výdavok na lieky A. vo výške 80 eur (otec doklad nepredložil a matka na pojednávaní uviedla, že hodnota liekov bola max. 80 eur, teda výdavok predstavoval minimálne túto sumu).

115. U K. súd zohľadnil výdavok na nákup v dňoch 02-03.10.2018 vo výške 153,66 eur a úhradu za hospitalizáciu v nemocnici v sume 200 eur.

116. Okrem výdavkov, ktoré otec nepreukázal dokladmi, súd neprihliadal na dary k narodeninám či meninám, prípadne dary nadštandardného charakteru pri iných príležitostiach (lego, trampolína, reproduktory, slúchadlá a pod.). Súd tiež poukazuje na to, že odovzdanie hotovosti deťom nie je plnenie vyživovacej povinnosti, ktorá sa mala plniť zásadne k rukám matky. Rovnako ako u matky súd konštatuje, že nadštandardným výdavkom je tiež poistenie detí, keďže v tomto prípade nejde o plnenie nevyhnutných potrieb maloletých detí, pričom otec poistenie platil napriek tomu, že výživné k rukám matky poskytoval v minimálnej výške, pričom jeho majetkové pomery mu umožňovali platiť vyššie výživné.

117. Týmto rozsudkom súd zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/276/2014-33 zo dňa 27.10.2014 v časti zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti a v časti výživného na maloleté deti.

118. Okresný súd Topoľčany uznesením o dňa 13.09.2016 č. k. 9P/139/2015-319 priznal znalkyni L.. T. V. znalečné vo výške 506,16 eur, ktoré bolo poukázané zo zálohy zloženej matkou vo výške 300 eur a zo štátnych rozpočtových prostriedkov vo výške 206,16 eur. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 05.10.2016. Okresný súd Topoľčany uznesením č. k. 9P/139/2015-252 zo dňa 04.03.2016 priznal otcovi maloletých detí oslobodenie od súdnych poplatkov. Matka preddavok vo výške 300 eur zaplatila dňa 11.02.2016 (č. l. 256). Súd uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 08.11.2018 so spätnou účinnosťou otcovi maloletých detí odňal oslobodenie od súdnych poplatkov

priznané uznesením Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/139/2015-252 zo dňa 04.03.2016 z dôvodu, že po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že jeho majetkové a príjmové pomery neodôvodňovali priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. O trovách konania účastníkov následne súd rozhodol tak, že otec je povinný zaplatiť matke náhradu trov konania vo výške 46,92 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, keďže výdavok každého rodiča na znalecké dokazovanie má predstavovať 253,08 eur, pričom o povinnosti zaplatiť štátu náhradu trov konania bude rozhodnuté až potom, ako bude rozhodnuté o nárokoch bánk na úhradu nákladov, ktoré im mali vzniknúť v súvislosti s predložením výpisov z účtov. Preto súd výrokom VII. Zároveň vyslovil, že o náhrade trov konania štátu bude rozhodnuté samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany. Proti výroku I. tohto rozsudku nie sú rodičia oprávnení podať odvolanie v zmysle § 122 CMP.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) v znení neskorších zmien alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.